

5 de juny de 2025

Trobades de Salut Pública 2025

Espais sense fum ni nicotina a Catalunya

Josep M. Suelves

Cap del Servei de Prevenció i Control del Tabaquisme i
de les Lesions.

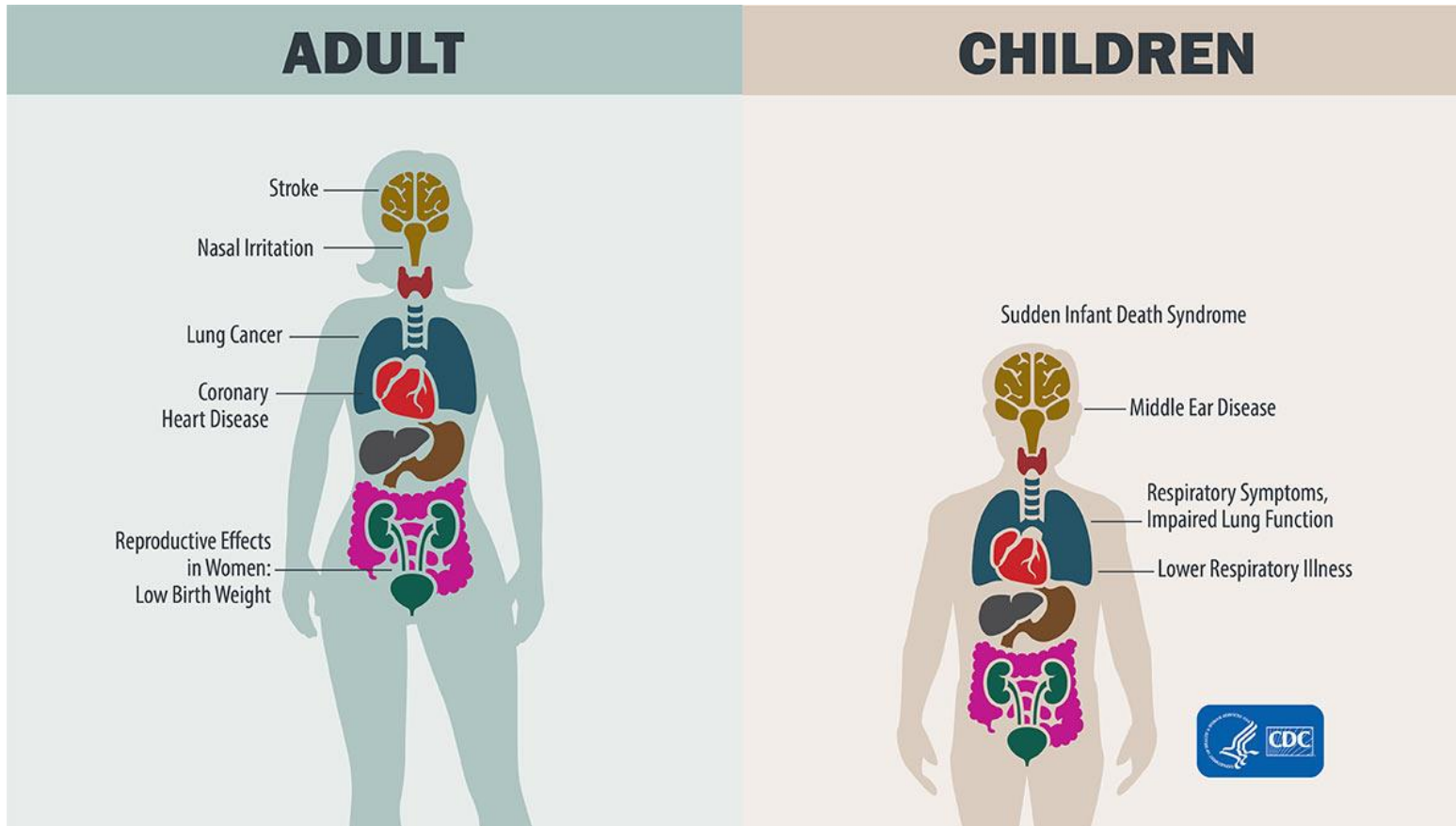
Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut

Tabac i nicotina ambiental, molt més enllà de la molèstia

- El tabac afecta també la salut de tothom:
 - Exposició al fum i aerosols (*2nd hand*)
 - Contaminants persistents (*3rd hand*)
 - Impacte en el medi (*4th hand*)
- Què diu la normativa, cap a on anem?
- Més enllà de les normes

Exposició al fum i aerosols (*2nd hand smoke*)

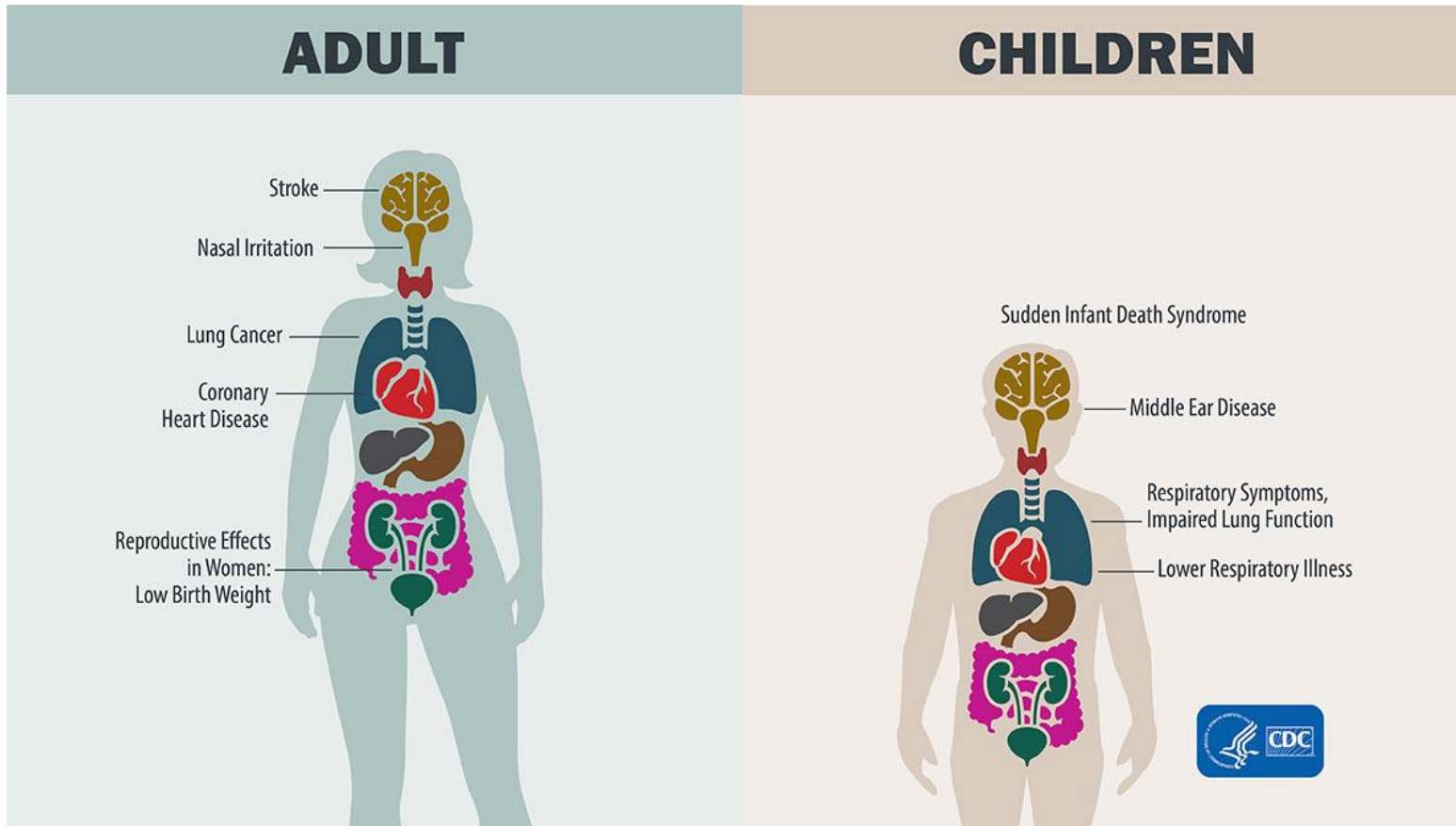
S'estima que l'exposició al FAT va causar 4.970 morts prematures a Espanya en 2016-2021 (1,6% de la mortalitat per cardiopatia isquèmica i càncer de pulmó). Rey-Brandariz et al (2024) Mortalidad atribuida a la exposición al humo ambiental de tabaco en las comunidades autónomas de España. Revista Española de Cardiología. 77(11): 912-18. <https://doi.org/10.1016/j.recesp.2024.02.015>.

Les emissions de les cigarretes electròniques també contenen contaminants tòxics (nicotina, compostos orgànics volàtils, metalls...) que arriben a l'organisme i podrien tener efectes sobre la salut.

<https://www.tobaccoinaustralia.org.au/chapter-18-e-cigarettes/18-6-the-health-effects-of-e-cigarette-use/18-6-9-exposure-to-secondhand-e-cigarette-emissions>

<https://www.cdc.gov/tobacco/secondhand-smoke/health.html>

Exposició al fum i aerosols (*2nd hand smoke*)

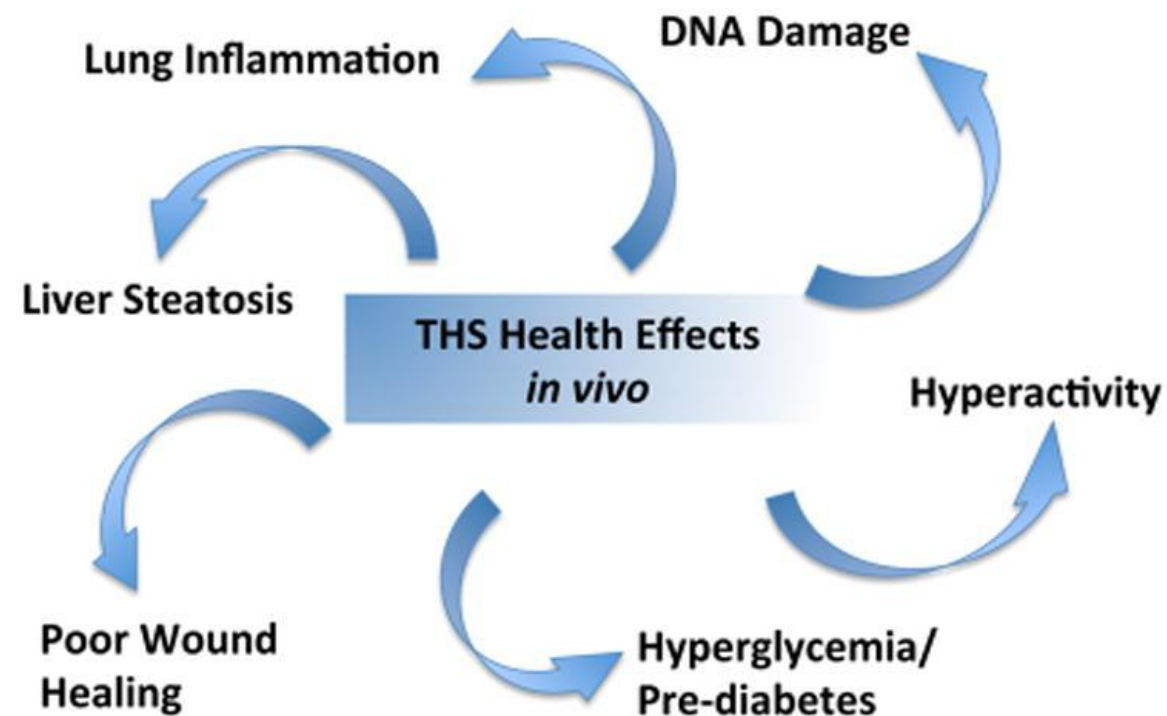
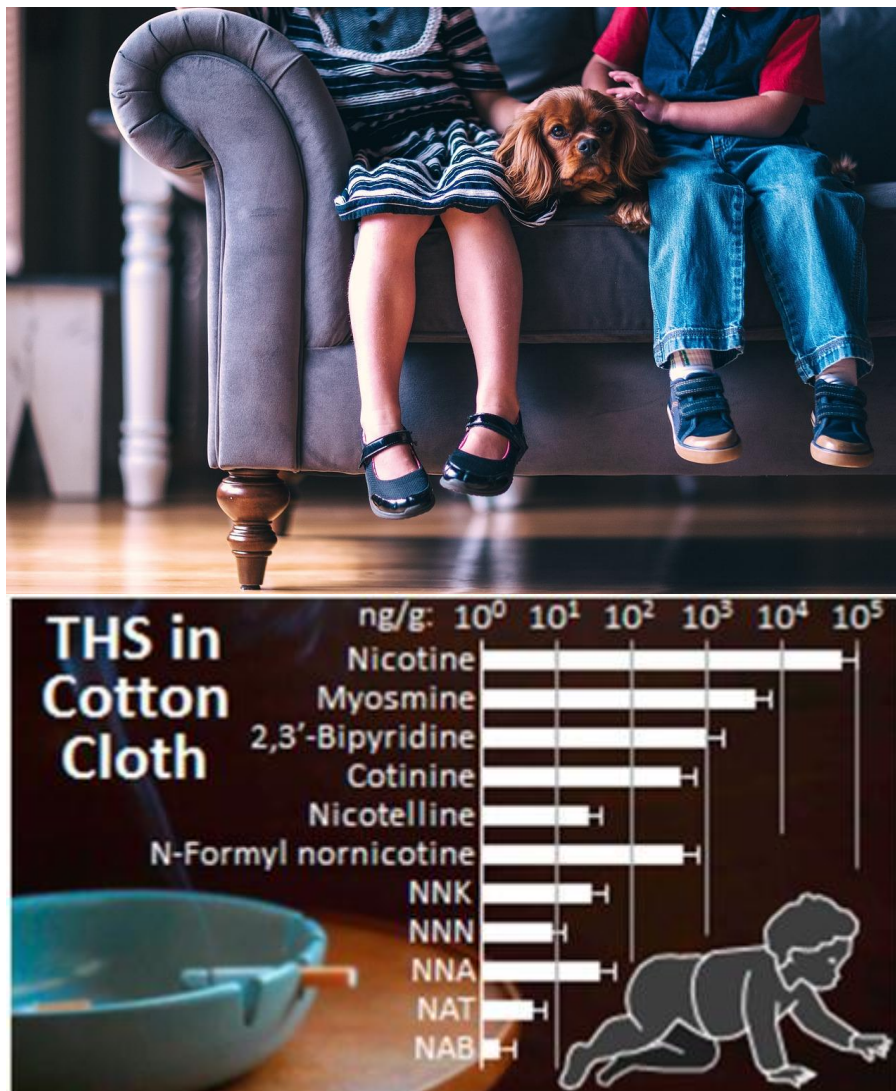

ESCA 2024:

- 7,8% de les persones no fumadores exposades al fum del tabac a la llar (8,2% dels homes i 7,5% de les dones). L'any 2010, un 18,1% (14,7% dels homes i 21,1% de les dones).
- 6,4% d'infants 0-14 exposats al fum a la llar (5,8% dels nens i 6,9% de les nenes). En 2010-2011, un 22,9% (21,9% dels nens i 24,0% de les nenes).

<https://www.cdc.gov/tobacco/secondhand-smoke/health.html>

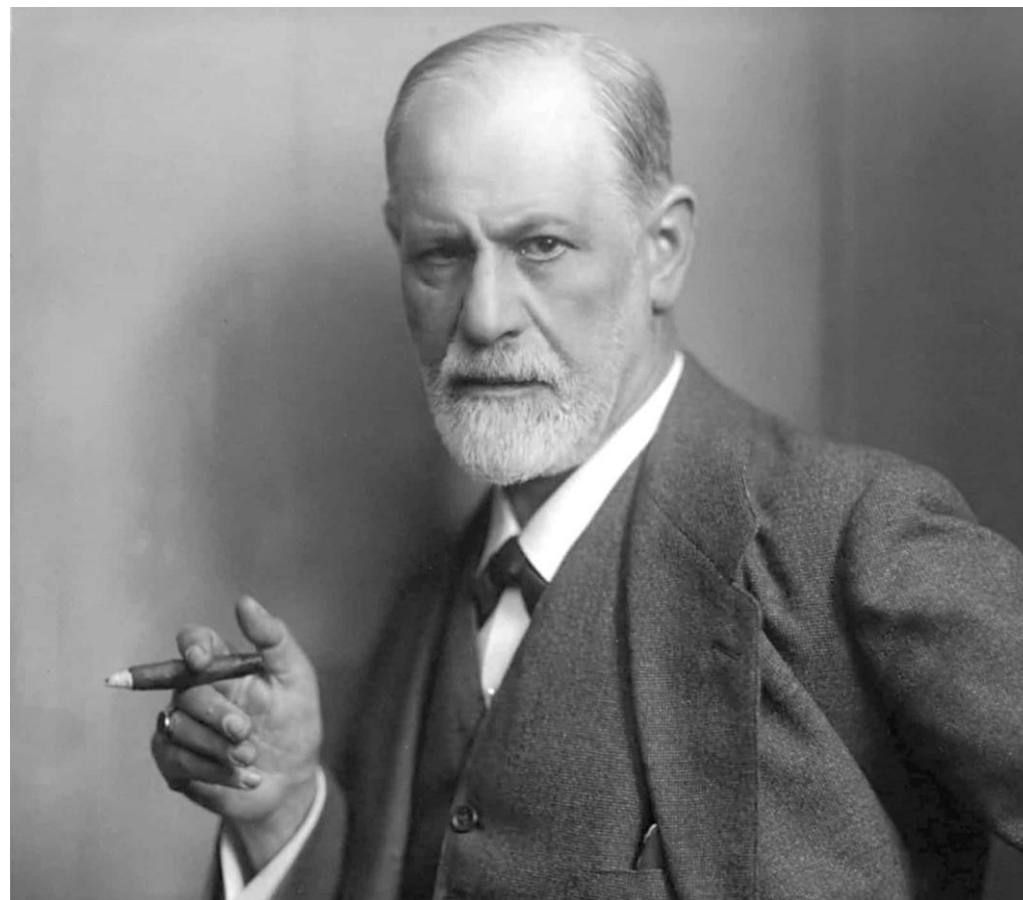
Contaminants persistents (3rd hand smoke)

Potential health effects of THS exposure using a mouse model of exposure that mimics exposure of humans in their homes

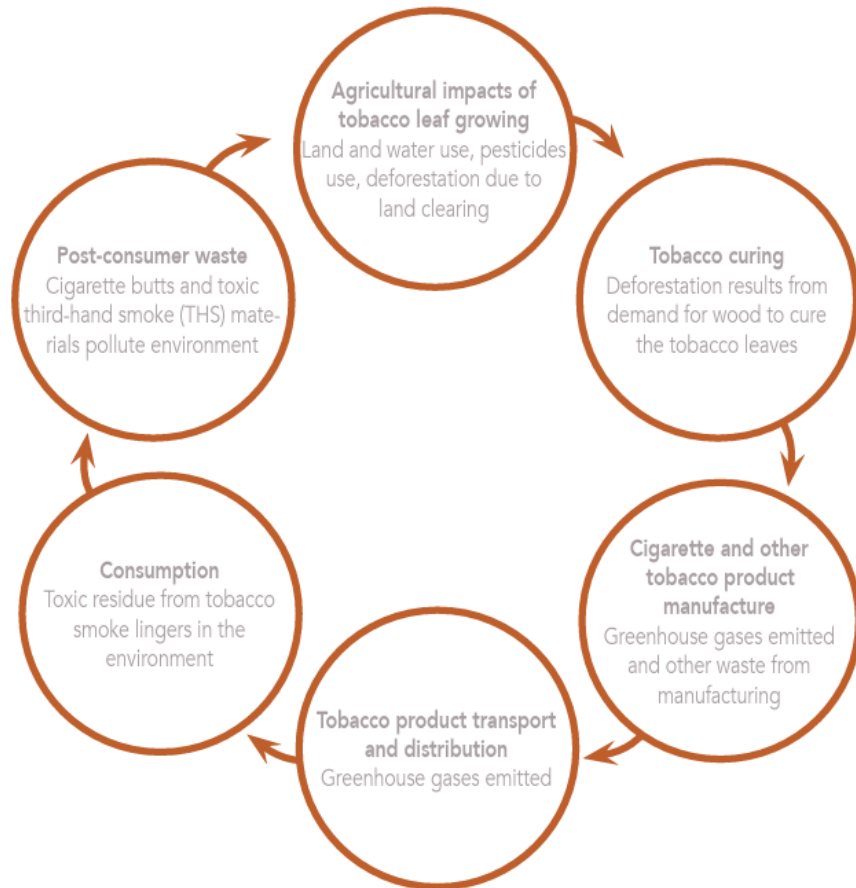
Font: Jacob, P., et al. (2017). Thirdhand Smoke: New Evidence, Challenges, and Future Directions. *Chemical research in toxicology*, 30(1), 270–294.
<https://doi.org/10.1021/acs.chemrestox.6b00343>

L'exposició a l'ús de tabac també afecta la conducta!

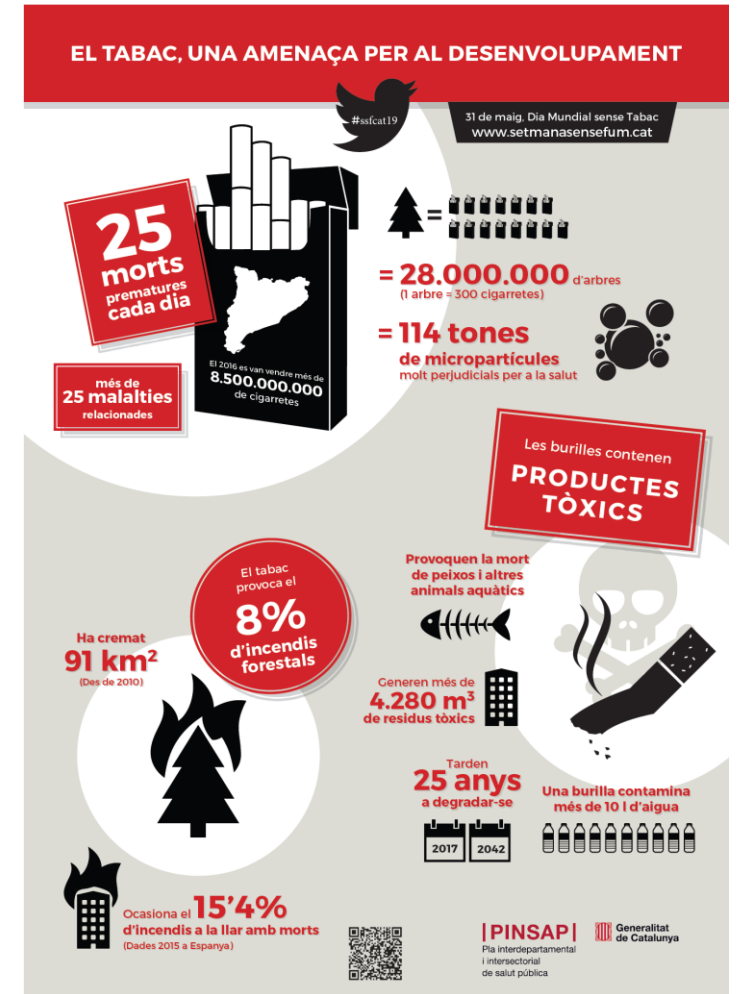

Impacte en el medi (4th hand smoke)

Figure 1: Life cycle of tobacco – from cultivation to consumer waste

<https://www.who.int/publications/i/item/9789241512497>

Què diu la normativa, cap a on anem?

Llei 28/2005. Art. 7: Es prohibeix fumar, a més d'aquells llocs o espais definits a la normativa de les comunitats autònomes, a:

- a) Centres de treball públics i privats, excepte als espais a l'aire lliure.
- b) Centres i dependències de les administracions públiques i entitats de dret públic.
- c) Centres, serveis o establiments sanitaris, així com als espais a l'aire lliure o coberts, compresos als seus recintes.
- d) Centres docents i formatius, llevat dels espais a l'aire lliure dels centres universitaris i dels exclusivament dedicats a la formació d'adults, sempre que no siguin accessos immediats als edificis o voreres circumdants.
- e) Instal·lacions esportives i llocs on es desenvolupin espectacles públics, sempre que no siguin a l'aire lliure.
- f) Zones destinades a latència directa al públic.
- g) Centres comercials, incloent grans superfícies i galeries, excepte als espais a l'aire lliure.
- h) Centres d'atenció social.
- i) Centres d'oci o esbarjo, llevat dels espais a l'aire lliure.
- j) Centres culturals, sales de lectura, exposició, biblioteca, conferències i museus.
- k) Sales de festa, establiments de joc d'ús públic en general, llevat dels espais a l'aire lliure.
- l) Àrees o establiments on s'elaborin, transformin, preparin, degustin o venguin aliments.
- m) Ascensors i elevadors.
- n) Cabines telefòniques, recintes dels caixers automàtics i altres espais tancats d'ús públic de mida reduïda. S'entén per espai d'ús públic de mida reduïda aquell que no ocupi una extensió superior a cinc metres quadrats.

- ñ) Estacions d'autobusos, llevat dels espais que es trobin a l'aire lliure, vehicles o mitjans de transport col·lectiu urbà i interurbà, vehicles de transport d'empresa, taxis, ambulàncies, funiculars i telefèrics.
- o) Tots els espais del transport suburbà (vagons, andanes, passadissos, escales, estacions, etc.), llevat dels espais que es trobin completament a l'aire lliure.
- p) Estacions, ports i mitjans de transport ferroviari i marítim, llevat dels espais a l'aire lliure.
- q) Aeroports, llevat dels espais que es trobin a l'aire lliure, aeronaus amb origen i destinació en territori nacional i en tots els vols de companyies aèries espanyoles, inclosos els compartits amb vols de companyies estrangeres.
- r) Estacions de servei i similars.
- s) Qualsevol altre lloc on, per mandat d'aquesta Llei o d'una altra norma o per decisió del titular, es prohibeixi fumar.
- t) Hotels, hostals i establiments anàlegs, llevat dels espais a l'aire lliure. No obstant això, es poden habilitar habitacions fixes per a fumadors, sempre que compleixin els requisits establerts a l'article 8.
- u) Bars, restaurants i altres establiments de restauració tancats.
- v) Sales de teatre, cinema i altres espectacles públics que es realitzen en espais tancats.
- w) Recintes dels parcs infantils i àrees o zones de joc per a la infància, entenent per tals els espais a l'aire lliure acotats que continguin equipament o condicionaments destinats específicament per al joc i l'esbarjo de menors.
- x) A tots els altres espais tancats d'ús públic o col·lectiu.

Què diu la normativa, cap a on anem?

Llei 28/2005. Disposició adicional 12a. Consum i venda a menors de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i productes similars.

Es prohibeix el seu consum a:

- a) els centres i dependències de les administracions públiques i entitats de dret públic.
- b) els centres, serveis i establiments sanitaris, així com als espais a l'aire lliure o coberts, compresos als seus recintes.
- c) als centres docents i formatius, llevat dels espais a l'aire lliure dels centres universitaris i dels exclusivament dedicats a la formació d'adults, sempre que no siguin accessos immediats als edificis i voreres circumdants.
- d) als mitjans de transport públic urbà i interurbà, mitjans de transport ferroviari, i marítim, així com en aeronaus de companyies espanyoles o vols compartits amb companyies estrangeres.
- e) als recintes dels parcs infantils i àrees o zones de joc per a la infància, entenent per tals els espais a l'aire lliure acotats que continguin equipament o condicionament destinats específicament per al joc i esbarjo de menors.

Llei 7/2022, del 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular.

Article 18. Mesures de prevenció.

Per prevenir la generació de residus, les autoritats competents han d'adoptar mesures els fins de les quals són, almenys, les següents:

l) Frenar la generació d'escombraries disperses al medi marí com a contribució a l'objectiu de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides consistent a prevenir i reduir considerablement la contaminació marina de tota mena. Amb aquesta finalitat, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta norma, **els Ajuntaments podran regular les limitacions d'alliberar globus de forma intencionada i de fumar a les platges**, que es podran sancionar a les Ordenances Municipals d'acord amb el règim d'infraccions i sancions d'aquesta llei.

El futur: Desenvolupament del Pla Integral de Prevenció i Control del Tabaquisme 2024-2027

Més enllà de les normes...

Platges sense fum a Catalunya

Caixa d'eines

Generalitat de Catalunya Departament de Salut | **IPINSAP** Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública

Moltes gràcies!

<http://salutpublica.gencat.cat>

<http://canalsalut.gencat.cat>

josepmaria.suelves@gencat.cat

Protegiu els infants del fum del tabac

Doneu exemple i guanyeu salut: no fumeu i col·laboreu a mantenir l'aire net

Un ambient lliure de fum de tabac té un munt de **beneficis per als infants**:

- ✓ menys malalties respiratòries
- ✓ menys infeccions d'orella
- ✓ menys irritació dels ulls

Eviteu fumar dins de casa.
Si fumeu, feu-ho al balcó i sempre amb la porta tancada.

Eviteu fumar al cotxe;
encara que l'infant no hi sigui, alguns tòxics del tabac queden impregnats a la tapisseria.

Voleu saber com podeu protegir la vostra família del fum del tabac?
Voleu deixar de fumar?
Aquí us podem ajudar!

© 2015, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. DL B 11415-2015